

ÅRSMELDING MARIDALENS VENNER 2022

1. Styret i 2022

Leder Tor Øystein Olsen

Konvallveien 67

2742 Grua

e-post: maridalensvenner@mobilpost.no

Nestleder Otto Ullevålseter

Ullevålseter, Nordmarka

0890 Oslo

e-post: reiott@online.no

Kasserer Thor Furuholmen

Huk Aveny 50B

0287 Oslo

e-post: tf@vidsjaa.no

Styremedlem Jon Ivar Bakke

Skjerven gård

Maridalsveien 469

0890 Oslo

e-post: toribakk@online.no

Styremedlem Per Skorge

Øvre Kirkeby gård

Maridalsveien 500

0890 Oslo

e-post: per.skorge@skog.no

Varamedlem Alv Reidar Dale

Bjørnemyrvegen 12

2750 Gran

e-post: a.r.dale@apollon.uio.no

Varamedlem Thor Amlie

Glads vei 17

0489 Oslo

e-post: thor.amlie@gmail.com

Varamedlem

En representant fra styret i Maridalsspillet

2. Andre tillitsverv

Revisor: Hadeland Regnskap AS

Regnskapsfører: Hadeland Regnskap AS

Valgkomité: Nils Jørgen Brodin, Lars Flugsrud og Anne Keddy

3. Visjon for Maridalens Venner

Visjonen for Maridalens Venner er:

"Maridalen skal være et kunnskapssenter for kulturlandskap, og ei levende og livskraftig kulturbygd!"

4. Mål for Maridalens Venner 2022

Maridalens Venner ble stiftet i 1970 for å hindre at dalens gårder skulle bli revet. På 80- og 90-tallet var det arbeidet for vern av Maridalen og kampen mot golfbaneanlegg som fikk mest oppmerksomhet. Maridalens Venner var med på å forhindre en kommunal rivningsplan og bidro til at det isteden ble utarbeidet en statlig verneplan. I dag jobber foreningen for å oppnå **formålet** med vernet av dalen, det å **ta vare på et historisk jord- og skogbrukslandskap**, og en viktig **industrihistorie**. Man kan si at Maridalens Venner har utviklet seg fra å bekjempe en **rivningsplan** på 70-tallet, via å få utarbeidet en **verneplan** på 90-tallet, til i dag å jobbe for å oppnå formålet med verneplanen gjennom å utarbeide konkrete **handlingsplaner**. Følgende oppgaver er derfor viktige: Tiltak mot gjengroing av landskapet, bevaring og oppgradering av bygningssmassen i Maridalen og tiltak for å fremme og tilrettelegge for friluftsliv i dalen.

Maridalens Venner jobber aktivt i samsvar med formålsparagrafen i *forskrift om Maridalen landskapsvernområde*: ”Formålet med vernet er å bevare det vakre og egenartede natur- og kulturlandskapet i Maridalen som en helhet, med særpreg fra tidligere tiders jordbrukslandskap, og med de biologiske, geologiske og kulturhistoriske elementer som bidrar til å gi området dets verdifulle karakter.” Vi tar del i arbeidet for å utvikle dalen til ei levende og livskraftig jord- og skogbruksbygd. Dette oppnår vi gjennom:

1. Skjøtselstiltak – kampen mot gjengroingen!
2. Kulturarrangementer
3. Årsskrift
4. Nettstedet www.maridalensvenner.no

Mål 1) Skjøtselstiltak – kampen mot gjengroingen!

Dagens utfordring er: **Hvordan forvalte vernevedtaket i praksis for å oppnå formålet med vernet?** Maridalen er et jord- og skogbrukslandskap, med dype historiske røtter. Vi vektlegger bevaring av *naturtyper*, *vegetasjonstyper* og *kulturmarkstyper*, og det *artsmangfoldet* og de *kulturminnene* som er knyttet til disse, og som sammen viser særpreg fra tidligere tiders jordbrukslandskap.

Maridalens Venner ønsker å samle alle gode krefter, private og offentlige aktører, organisasjoner, lokalbefolkning og gårdbrukere for å få realisert innholdet i verneplanen og for å oppnå formålet med vernet.

Etter at Maridalen ble vernet som landskapsvernområde, har vi fått mange oppgaver å ta tak i. Gammel kulturmark skal ryddes og restaureres. Verneverdige hus skal vedlikeholdes. Styvingstrær og andre trær skal beskjæres. Gamle ferdselsveier, vann- og elveanlegg og andre kulturminner skal restaureres og vedlikeholdes. Det skal tilrettelegges for friluftsliv. Kulturarrangementene skal videreutvikles. Dalen skal ha et levende bygdemiljø med aktive og sjølstendige bønder. Alt dette skal folkeopplyses. For at disse oppgavene skal kunne omsettes til aktiv handling i samsvar med målet for vern av Maridalen, kreves kompetanse, engasjement, arbeidskraft, evne til å prioritere og samarbeide, og tilstrekkelige bevilgninger.

Maridalens Venner har *sju delmål* når det gjelder *forvaltningen av landskapet* (se også tidligere årsmeldinger for Maridalens Venner).

Maridalens Venner skal:

- a) Fullføre restaureringen av de høyest prioriterte seminaturalige *slåttemarkene* i Maridalen. Årlig slått og raking vil bli gjennomført.
- b) Bidra til at de høyest prioriterte gjengrodde seminaturalige *beitemarkene* blir restaurert og tatt i bruk.

- c) Bidra til at de højest prioriterte tilplantede og/eller gjengrodde områdene med *fulldyrka mark* blir restaurert og tilbakeført til fulldyrka mark.
- d) Bidra til at *skogbryn* (gradvis overgang mellom fulldyrka mark og skogsmark, også kalt randsoner) blir ryddet og restaurert, særlig mot sør, vest og øst og i områder med størst verneverdi.
- e) Bidra til at verneverdige forfalne *gårdsbygninger* og *andre bygninger* blir restaurert.
- f) Bidra til at *veikantene* langs hovedveiene i Maridalen blir ryddet i en forsvarlig bredde. Påse at veikantene blir slått med flere meters bredde hvert år og til riktig tidspunkt.
- g) Bidra til at byggingen av egne *turveier* til, i, gjennom og fra Maridalen blir fullført. På denne måten vil vi oppnå en helhetlig tilrettelegging, som vil fremme friluftslivet i dalen.

Mål 2) Kulturarrangementer

Maridalens Venner er medarrangør i forbindelse med kulturarrangementer ved kirkeruinene i pinsa. Dessuten arrangerer vi orkidétur på Slåttemyra i Nittedal.

Det årlige arrangementet ”Maridalsspillet” blir satt i scene av foreningen Maridalsspillet. Maridalsspillet er en egen medlemsorganisasjon med eget nettsted, www.maridalsspillet.no. Medlemmene i Maridalens Venner er også medlemmer i Maridalsspillet.

Mål 3) Årsskrift

Hvert år gir vi ut et innholdsrikt årsskrift. Tema for årsskriftet 2023 blir: Bondekulturen i Maridalen. Forfatter er Stein Erik Kirkebøen.

Mål 4) Nettstedet www.maridalensvenner.no

En stor oppgave blir å videreutvikle nettstedet www.maridalensvenner.no.

5. Måloppnåelse

Mål 1) Skjøtselstiltak – kampen mot gjengroingen!

- *Delmål a) Restaurering og årlig pleie av seminaturlige slåttemarker*
Her vises det til punkt 7.
- *Delmål b) Restaurering av seminaturlige beitemarker*
De ryddete beitemarkene blir holdt i hevd i form av beiting. Ingen nye beitemarker er blitt ryddet.
- *Delmål c) Restaurering av fulldyrka mark*
Her har det ikke skjedd noe nytt i 2022.
- *Delmål d) Skogbryn (gradvis overgang mellom fulldyrka mark og skogsmark, også kalt randsoner) blir restaurert*
Ingen nye skogbryn er blitt restaurert i 2022.
- *Delmål e) Gårdsbygninger og andre bygninger blir restaurert*
Oslo kommune har i 2022 startet med totalrenovering av hovedbygningen på Lille Brenningen pga. hussopp. Smia på Store Brenningen blir restaurert. Også noe oppussing på Øvre Kirkeby og Øvre Vaggstein.

- *Delmål f) Rydding av veikantene*
Bymiljøetaten slo veikantene i en meters bredde på forsommeren. Seinere ble veikantene i dalen slått med flere meters bredde. Det er ikke foretatt noen restaurering av veikantene.
- *Delmål g) Fullføre byggingen av egne turveier til, i, gjennom og fra Maridalen*
I forbindelse med bystyrets behandling av flerbruksplanen for Oslo kommunes skoger 2007–2015, fattet bystyret 20. juni 2007 følgende vedtak: ”Det anlegges en asfaltert sykkelvei på veiskulderen langs Maridalsveien.”

På møtet i den rådgivende gruppa for forvaltningen av Maridalen landskapsvernområde 14. september, ble det atter igjen orientert om gang- og sykkelveien langs Maridalsveien, som ble vedtatt i bystyret 20. juni 2007. Ifølge referatet fra dette møtet, er nå saksgangen som følger:

«Saken har tatt litt lengre tid enn forventet. Det har kommet inn flere krav i ettertid, blant annet krav om KU og om geologiske undersøkelser. Oslo kommune har sendt over et varsel om utvidet planområde for detaljreguleringsplanen for «Maridalsveien» 8. juni 2022 til Statsforvalteren. Formålet med denne utvidelsen var å rydde opp i reguleringsstatus, skape tilfredsstillende avkjørselsforhold, tilrettelegge for erosjonssikring og sikre nødvendig arealer under anleggsperioden og sikre at kulturminner og naturverdier er tilfredsstillende sikret.»

Se referat fra møtet i den rådgivende gruppa på nettsidene under knappen Forvaltningsplanen, og referat Rådgivende utvalg.

Gå inn på nettsidene. I navigeringen til venstre, under ”Kulturlandskap”, finner du knappen ”Ferdelsveiplan”. Her kan du lese artikkelen ”Fylkesmannens og Oslo bystyres vedtak om gang- og sykkelvei i Maridalen”. Se også tidligere årsmeldinger fra Maridalens Venner og følg med på saksinnsyn hos Plan- og bygningsetaten. Søk på saksnummer ”200903491 Maridalsveien fra Brekke til Hammeren – Planprogram – Tilrettelegging for myke trafikanter”.

Mål 2) Kulturarrangementer – se punkt 6. Se også egen årsmelding fra Maridalsspillet.
Kulturarrangementene ble sterkt preget av pandemien.

Mål 3) Årsskrift

Tittelen på årsskriftet 2023 er: BØNDER I BY’N. En beretning om Maridalen. Av Stein Erik Kirkebøen.

Mål 4) Nettstedet www.maridalensvenner.no

Arbeidet med å videreutvikle vårt eget nettsted pågår kontinuerlig. Nettstedet er et viktig redskap i arbeidet med å realisere Maridalens Venners visjon om at Maridalen skal være et kunnskapssenter for kulturlandskap.

6. Kulturarrangementer (se egen årsmelding fra Maridalsspillet)

a) 2. pinsedag

Årets prostigudstjeneste ble ledet av prost Elisabet Yrwing Guthus og Ketil Rosnes. Omkring 200 personer deltok under gudstjenesten. Etter gudstjenesten var det aktiviteter på Maridalen Bygdetun. Arrangementet er et samarbeid mellom Vestre Aker prosti, Maridalen menighet, Maridalens Venner og Maridalen Bygdetun. NRK Dagsrevyen lagde fin reportasje etterpå.

b) Orkidétur til Slåttemyra, Nittedal

Søndag 26. juni deltok 20 personer på en vandring på Slåttemyra. Denne vandringen var et samarbeid mellom Nittedal Historielag, Turkameratene Nittedal Turlag og Maridalens Venner. Arrangementet ble åpnet av Øyvind Grandum med lur og bukkehorn. Deretter var det Prøysen-sang ved Hans Christian Høie, Torill Lund Born, Nathalie Andersen, Christine Synnøve Andersen og Øyvind Grandum. Det ble servert gratis skaukaffe. Tor Øystein Olsen ledet vandringen på myra.

c) Åpen dag på Martinhytta

25. september var det åpen dag på Martinhytta. Rundt 25 personer deltok. Det ble servert bålcaffe fra den gamle kjelen til Martin Tranmæl, kokt på hans gamle bålplattform. Det ble holdt en innledning ved Tor Øystein Olsen om historien til Martinhytta, fra da Martin Tranmæl fylte 70 år i 1949, og fram til i dag. Gro Røde fra Arbeidermuseet snakket om arbeiderbevegelsens friluftslivkultur, og om mulighetene for å formidle dette ved hjelp av Martinhytta. Venstres Ola Elvestuen snakket om kulturminneverdiene knyttet til Martinhytta, og veien framover ved en eventuell fredning etter kulturminneloven, og at Oslo kommune kan benytte seg av sin forkjøpsrett ved et eventuelt salg. Stein Øberg i Fellesrådet for historielagene i Oslo snakket om de kulturhistoriske kvalitetene rundt hytta. Arrangementet var et samarbeid mellom Maridalens Venner og Fellesrådet for historielagene i Oslo.

7. Restaurering og årlig pleie av seminaturalige slåttemarker i 2022

Arbeid som er utført av Maridalens Venner:

Bjørkelunden – ei magereng

Noen styvingstrær ble beskåret våren 2022.

I august/september, og noe i oktober, ble størstedelen av enga slått med ryddesag med krattkniv. Graset ble rakt og fjernet. Stammeskudd og rotskudd på styvingstrærne ble fjernet. Stubber og steiner ble fjernet for å lette framtidig slått.

Rikenga

Noen styvingstrær ble beskåret våren 2022.

Hele delen mot vest ble ryddet for trær, busker og kratt også vinter og vår 2021.

I hele Rikenga ble daugras og kratt slått med ryddesag med krattkniv i mars/april. Alt slåtteeavfall ble rakt og fjernet.

Løvenga

I hele Løvenga ble daugras og kratt slått med ryddesag med krattkniv i april. Alt slåtteeavfall ble rakt og fjernet.

Bekkedalen

Noe busker og kratt ble ryddet i nord og i midtre del vinteren 2022.

I den midtre delen ble daugras og kratt slått med ryddesag med krattkniv i april/mai. Alt slåtteeavfall ble rakt og fjernet.

Enga rundt Martinhytta ble slått i juli med ryddesag med krattkniv. Graset ble raket og fjernet.

Slåttemyra i Nittedal har egen årsrapport, se nettsidene til Maridalens Venner.

Familien Dons takkes for raking, fjerning av gras, rydding av trær og busker og beskjæring av styvingstrær.

8. Statsforvalterens rådgivende gruppe

Det har vært holdt ett møte (14. september), i den rådgivende gruppa for forvaltningen av Maridalen landskapsvernområde. Tema på møtet var gang- og sykkelveien langs Maridalsveien, skjøtsel i Maridalen ved Maridalen Vel, bøndene i Maridalen og Bymiljøetaten, og hogstmeldinger. Når det gjelder ny landbruksvei til småbruket Hagastua, har Statsforvalteren nå gitt dispensasjon til tiltaket og saken er ferdig hos Statsforvalteren.

I tillegg ble det avholdt en rundtur i Maridalen 27. oktober for alle deltakerne i den rådgivende gruppa.

9. Stortingsdebatt mandag 30. mai om vern av natur, der også Maridalens Venner ble diskutert

Per Olaf Lundteigen (Sp): «... så ga representanten meg en lissepasning på vernede arealer, eksempelvis en slåttemyr i Nittedal som blir forbilledlig vernet og forvaltet av leder av Maridalens Venner, Tor Øystein Olsen. Men det som er det spesielle, er at det Tor Øystein Olsen gjør, er å sikre at det er en slåttemyr – det er en myr som kan slås. De aller fleste slåttemyrer i Norge gror igjen med trær, sånn at det er umulig å slå dem. Det blir altså ikke noen slåttemyr. Det er det mest elegante eksemplet på at formålet ikke er klart definert, og det er ikke en skjøtelsesplan som ivaretar formålet. Se til Tor Øystein Olsen. Da kan en lære mye.»

Ola Elvestuen (V): «Se til Tor Øystein Olsen, det kan jeg være helt enig i, så jeg håper regjeringen viderefører støtten til Maridalens Venner. Han trenger også å få den satt litt opp, fordi Oslo har kuttet såpass mye i den støtten tidligere.»

Per Olaf Lundteigen (Sp): «De fleste er enige om at hvis en skal verne en slåttemyr, må det være en myr som kan slås, da kan det ikke gro kjerr på myra. Derfor er det som skjer i Nittedal forbilledlig – det er ganske enestående.»

10. Søknad om ny landbruksvei til Hagastua

Maridalens Venner støtter fullt ut søknaden fra Carsten Bakke og begrunner det med følgende:

Hagastua er den eneste gjenværende tidligere husmannsplassen av denne typen i Maridalen, som er bevart som en sjølstendig enhet, og som også er i privat eie, med fulldyrka mark med driveplikt, driftsbygninger og bolighus, litt skog, og med eget gårds- og bruksnummer (gnr. 69 bnr. 11). Hagastua får dermed en meget høy kulturhistorisk verneverdi innenfor Maridalen landskapsvernområde og må derfor bevares som en helhet, der en helt nødvendig gårdsvei (landbruksvei) fram til plassen inngår som en viktig del av denne helheten. Men for at vernekvalitetene skal bestå, er det en forutsetning at dyrkamarka drives, at det blir anlagt en gårdsvei helt fram, bygningene blir restaurert og tatt hånd om, og at de to bolighusene igjen får status som helårsboliger, slik at vi igjen får «liv på Hagastua».

Fylkesmannen i Oslo og Viken (nå Statsforvalteren) i vedtak 2. november 2020 om nødvendig landbruksvei til Hagastua: «Et pålegg om driveplikt er ikke hevet over verneforskriftens bestemmelser. Bygging av landbruksveien er i strid med verneforskriftens bestemmelser, jf. § 4 punkt 1. Fylkesmannen kan derfor ikke ta hensyn til at det er gitt pålegg om driveplikt. Avgjørende for Fylkesmannen er hvorvidt vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 er oppfylt. I denne saken har vi vurdert at det ikke er tilfelle.»

Dette vedtaket ble stadfestet av Miljødirektoratet 8. januar 2021: «Miljødirektoratet opprettholder vedtaket fra Fylkesmannen i Oslo og Viken. Det gis ikke tillatelse til ny adkomstvei til eiendom innenfor Maridalen landskapsvernområde. Tiltaket er i strid med verneforskriften og vilkårene for å gi dispensasjon er ikke oppfylt. Klager gis ikke medhold.»

16. desember 2021 sendte Statsforvalteren i Oslo og Viken søknaden om landbruksvei ut på høring, med frist 15. januar 2022.

10. februar 2022 fattet Statsforvalteren i Oslo og Viken følgende vedtak som konklusjon: «Uttalelser fra høringspartene gir utdypet bakgrunnsinformasjon om saken og om Hagastua sin betydning som kulturlandskapselement i Maridalen landskapsvernområde. Med disse uttalelsene som grunnlag vurderer vi at tiltakets betydning for å opprettholde kulturlandskapet og bygningsmassen veier opp for inngrepets konsekvenser. Tiltaket vurderes dermed til å ikke være i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilkårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.»

Dokumenter er trykt som vedlegg etter årsmøtepapirene.

Les mer om saken ved å lese artikkelen om ny landbruksvei til Hagastua på nettsidene til Maridalens Venner.

11. Martinhytta

Martinhytta er hytta bak Øvre Vaggestein gård, som Martin Tranmæl fikk av Arbeiderpartiet, Landsorganisasjonen og Arbeiderbladet i forbindelse med at han fylte 70 år i 1949. Hytta ble ferdig i januar 1953, og 11. mai samme år, overførte han hytta til en stiftelse; "Martinhytta i Kroken i Maridalen", som skulle eie hytta når han selv falt bort. Stiftelsen skulle ha et styre som besto av "én mann utsett av sekretariatet i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon, én utsett av sentralstyret i Det norske Arbeiderparti og én fra Arbeiderbladet. Jeg vil sette pris på om formannen i LO, og i Partiet og redaktøren i Arbeiderbladet ville sitte i styret." Denne stiftelsen er ikke registrert i Stiftelsesregisteret i Førde, og heller ikke med lovpålagt organisasjonsnummer i Brønnøysundregisteret.

Maridalens Venner har aktivt brukt Martinhytta siden 1991.

I 1995 fikk Maridalens Venner nøkkel til hytta, og fra dette år ble Martinhytta en fast base for foreningen.

20. mai 1998 ble det undertegnet en ny leieavtale mellom Oslo Arbeiderparti og Maridalens Venner. Da kunne vi få leie Martinhytta "gratis, mot å dekke alle utgifter til løpende vedlikehold, off. avgifter mv." og "Maridalens Venner står for vedlikehold og tilsyn av hytta. Ved behov for større investeringer, tas dette opp med Oslo Arbeiderparti." Fra denne dag har vi tatt det økonomiske ansvaret for at hytta er i den stand den er i dag.

12. november 2021 ble Maridalens Venner invitert til et møte med Oslo Arbeiderparti, ved partisekretær for lokalpartiet, Øyvind Slåke, vedrørende fremtidig eierskap og bruk av Martinhytta i Kroken. I e-post datert 20. november fra Øyvind Slåke til Maridalens Venner, står det blant annet følgende: «Som kjent eies hytta av Stiftelsen 'Martinhytta i Kroken i Maridalen' og forvaltes p.t. av Oslo Arbeiderparti. OAP inngikk avtale 20. mai 1998 med Maridalens Venner.» ... «Som redegjort for i møtet, ønsker OAP å avvikle sin forvaltning av hytta og bidra til avklaring av hyttas fremtidige eierforhold og forvaltning. I den forbindelse er det vesentlig å ha færrest mulige heftelser på hytta og det er derfor ikke mulig å videreføre en åremålsavtale som binder opp bruken av hytta i tre nye år. Leieavtalen mellom Oslo Arbeiderparti og Maridalens Venner om leie av Martinhytta sies derfor med dette opp, slik at ny åremålsperiode ikke fornyes fra 20. mai 2022.» ... «OAP vil nå ta kontakt med de som, ifølge stiftelsesdokumentet fra 11. mai 1953, er satt til å peke ut stiftelsens styre, for å drøfte fremtidig eierskap og forvaltning av hytta. Vi vil i den forbindelse også viderefremde at

Maridalens Venner fortsatt er interessert i å leie hytta. Leie etter 20. mai 2022 forutsetter imidlertid at Maridalens Venner inngår ny avtale med eier av hytta.»

Dette har så skjedd i 2022:

28. januar 2022: Montering av Cinderella forbrenningsdo. Pris: kr 43 000. For første gang godkjent do på Martinhytta.

19. mai 2022 (én dag før oppsigelsen) fikk vi en sms fra Oslo Arbeiderparti: "Arbeiderpartiet sentralt overtar nå håndteringen av Martinhytta. De sier at dersom dere ønsker det, kan dere disponere hytta til over sommeren."

30. juni 2022: Søknad fra Arbeiderpartiet og LO til Lotteri- og stiftelsestilsynet 30. juni 2022: **"Søknad om opphevelse av stiftelsen 'Martinhytta i Kroken i Maridalen'.**

Samarbeidskomiteen bestående av tillitsvalgte i Arbeiderpartiet og LO vedtok i sitt møte 13. juni 2022 å søke og oppheve stiftelsen 'Martinhytta i Kroken i Maridalen'. Juridisk vurdering fra Dæhlin Sand Advokatfirma AS for oppheving av stiftelsen finner dere vedlagt.

Samarbeidskomiteen foreslo i samme vedtak et avviklingsstyre bestående av Andre Nerheim (LO), Mari Aaby West (AP) samt Erik Hoff Lysholm (Dagsavisen) for videre håndtering av hytta, med et **mål om å selge hytta så raskt som mulig.**

Inntektene fra salget vil gå til Arbeiderpartiet, og vil deretter brukes etter stiftelsens formål om å '... skape et sted der arbeiderbevegelsens tillitsmenn kan komme sammen i ro og kameratslige former'. I dag finnes det ingen resterende midler i stiftelsen. Martin Tranmæl hadde ingen barn, og vi kjenner heller ikke til noen gjenlevende slektninger da Martin Tranmæl forble ugift og barnløs frem til sin død."

20. juli 2022: Brev fra Arbeiderpartiet til Oslo kommune – Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY): Martinhytta – Øvre Vaggestein – gnr./bnr. 69/326 – Innløsning av festetomt "Jeg tar kontakt for å se på muligheter for å innløse gnr. 69 og bnr. 326. Dette er en tomt vi har hatt feste på siden 1952. Legger ved de opprinnelige festeavtalene, hvor det også fremgår at Oslo kommune har forkjøpsrett av tomta."

2. august 2022: Brev fra Knut Jarle Wiik og Rita Olsen Wiik til Stiftelsestilsynet.

31. august 2022: Brev fra EBY til stiftelsen *Martinhytta i Kroken i Maridalen*. Der informerte etaten om kommunens praksis for innløsning av festetomter og aktuelle lovbestemmelser.

3. september 2022: Gudmund Hernes på Facebook, etter innlegg i Klassekampen av Stein Øberg.

8. september 2022: Svar fra Stiftelsestilsynet til Arbeiderpartiet.

13. september 2022: Informasjon fra Bymiljøetaten til EBY om festekontrakt mellom Oslo kommune og Oslo Arbeiderparti fra 1989. Denne festekontrakten ble 21. september 1989 undertegnet av daværende partisekretær i Oslo Arbeiderparti, Rune Bjerke.

15. september 2022 sendte Byantikvaren en henvendelse til Riksantikvaren med forespørsel om å starte fredningssak.

18. september 2022: E-post fra Knut Jarle Wiik til EBY: "Vi kan ikke se i den utgaven som er fra 1996 (tomtefesteloven), at det i § 32 gis anledning til å kreve å få innløst ei festetomt til fritidshus hver gang det er gått to nye år etter at det er gått 30 år av festetiden."

31. august–23. september 2022: E-post fra assisterende partisekretær i Arbeiderpartiet, Mari Aaby West, til Maridalens Venner, angående tilbakelevering av nøkler. Svar fra Maridalens Venner.

25. september 2022: Åpen dag på Martinhytta.

26. september 2022: Svar fra EBY til Knut Jarle Wiik: "Det har dere rett i, for fritidsboliger er det tiårsintervaller. Her var vi unøyaktige. Takk for at dere gjorde oss oppmerksom på feilen. Vi sender et korrigerende brev til festeren."

5. oktober 2022: Orientering fra Stiftelsestilsynet angående registrering i Brønnøysund- og Stiftelsesregisteret for uregistrerte stiftelser. "Dersom vilkårene for å avvikle denne stiftelsen er til stede (noe vi vil ta stilling til når vi har mottatt all nødvendig dokumentasjon til søknaden) så kan stiftelsen avvikles uten at man går veien om å først registrere den."

6. oktober 2022: Brev til stiftelsen fra EBY: Innløsning av festetomt – Martinhytta – Øvre Vaggstein Gnr/bnr 69/326. "Vi må derfor konkludere med kommunen ikke er forpliktet til å samtykke til innløsning av tomten, om slikt krav skulle fremmes."

25. oktober 2022 ble det etablert et nytt **stiftelsesstyre** (første siden 1980) i stiftelsen *Martinhytta i Kroken i Maridalen*. Styret består av Eirik Lysholm (Dagsavisen), André Nerheim (LO) og Mari Aaby West (Arbeiderpartiet). Styret er også bekreftet av Lotteri- og stiftelsestilsynet.

1. desember 2022: E-post fra Stiftelsestilsynet til styret i stiftelsen.

12. desember 2022: Fra **Riksantikvaren**: Martinhytta – **vurdering av fredning** – forespørsel om tilbakemelding fra eier.

19. desember 2022: Brev fra styret i stiftelsen til Maridalens Venner om overlevering av nøkler innen 14. januar 2023.

Med dette brevet må Maridalens Venner flytte ut av Martinhytta, og levere tilbake nøkkelen innen 14. januar. Årsaken er at nå har styret i stiftelsen (første offisielle henvendelse fra styret i stiftelsen til Maridalens Venner) sendt oss et brev om dette, og ingen bestrider at stiftelsen "Martinhytta i Kroken i Maridalen", er eier av Martinhytta. Vårt argument for å ikke flytte ut, var at henvendelsene ikke kom fra eieren av hytta.

20. desember 2022: Stiftelsesstyrets tilbakemelding til Riksantikvaren.

31. desember 2022: Brev fra Gudmund Hernes til styret i stiftelsen.

Maridalens Venner har i 2022 brukt kr 180 000 på å bytte ut hele elanlegget i hytta og anskaffet godkjent do. Maridalens Venner er både overrasket og forundret over innholdet i brevet fra styret i stiftelsen 19. desember (det er den eneste henvendelsen vi har fått fra den rettmessige eieren av Martinhytta, siden vi begynte å leie hytta i 1991). De kunne i stedet ha valgt å takke Maridalens Venner for at vi har tatt ansvaret for å ta vare på og vedlikeholde den eneste bygningen etter kanskje den fremste arbeiderlederen i forrige århundre, Martin Tranmæl. Det at vi har tatt dette ansvaret først fra 1995, og så også det hele økonomiske ansvaret fra 1998, har ført til at Riksantikvaren i brev 12. desember har varslet om eventuell fredning etter kulturminneloven.

Riksantikvaren viser til: "Martinhytta vurderes som særlig verdifull i nasjonal sammenheng, både som et kulturminne etter en av Arbeiderpartiets mest betydningsfulle lederskikkelser, og for arbeiderbevegelsens posisjon og kultur i det 20. århundrets samfunnsliv og politikk."

"Riksantikvaren registrerer at hytta er velholdt, godt bevart og at den i stor grad fremstår slik den gjorde på Martin Tranmæls tid. Dette styrker hyttas verneverdi."

"Hytta har senere vært leid ut til Maridalens venner. De har hatt ansvaret for vedlikeholdet på hytta, og har arrangert også diverse kulturaktiviteter og omvisninger der."

Styret i stiftelsen kunne deretter ha varslet om at de nå ønsker å ta det fulle ansvaret sjøl i å ta vare på denne viktige kulturhistoriske bygningen, etter at styret i stiftelsen ble etablert 25. oktober.

Ellers er det påfallende at i alle uttalelser fra Arbeiderpartiet, så er ikke de kulturhistoriske kvalitetene nevnt med et eneste ord. Det er heller ikke nevnt at Byantikvaren har ført opp hytta på Gul liste i 2021, ikke at hytta ligger innenfor Maridalen landskapsvernområde, og nå sist at Riksantikvaren vurderer fredning.

Dokumenter er trykt som vedlegg etter årsmøtepapirene.

12. Bystyret i Oslo bevilget kr 250 000 til Maridalens Venner

Bystyret i Oslo vedtok i desember 2021 budsjett for Oslo kommune for 2022. I dette budsjettvedtaket ble det bevilget kr 250 000.

13. Maridalens Venner med egen post på statsbudsjettet 2022

11. mai 2021 la regjeringen Solberg frem sitt forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2021.

I statsbudsjettet for 2022, ble denne posten videreført med kr 300 000, ferdigbehandlet i Stortinget 21. desember 2021:

«Maridalens venner (0,3 mill. kroner). Foreininga sitt formål er å bevare Maridalens noverande busetnad og miljø, og foreininga arbeider blant anna med å oppretthalde kultur-landskapet i Maridalen landskapsvernområde gjennom skjøtselstiltak. Foreininga har ein utfordrande finansiell situasjon på grunn av eit uventa inntektsbortfall. Tilskotet blir gjeve som ein mellombels overgangsstønad for at foreininga kan yte i skjøtelsarbeid i det statlege verneområdet.»

I statsbudsjettet for 2023 ble denne posten helt fjernet.

12. desember 2022 ble statsbudsjettet for 2023 diskutert i Stortinget.

Ola Elvestuen (V): «Budsjettforslaget fra regjeringen prioriterer ikke natur. Det er kutt i stort sett alle poster som handler om å ta vare på natur. Det kuttes også til en del organisasjoner som jobber for å ta vare på kulturlandskap.

I 2021 la representanten Myhrvold fram et Dokument 8-forslag i Stortinget sammen med Per Olaf Lundteigen – det var vel tre stykker som la det fram – hvor man gikk inn for å øke støtten til Maridalens Venner, som tar vare på kulturlandskapet i Maridalen. Representanten Myhrvold gikk da inn for at denne støtten måtte økes til 1 mill. kr. I budsjettet som nå vedtas, fjernes all støtte. Mener representanten at det forslaget han la fram i 2021, var feil, og at Maridalens Venner ikke fortjener støtte for å ta vare på kulturlandskapet i Maridalen?»

Ole André Myhrvold (Sp): «Som jeg sa i min hovedinnledning, er dette et krevende budsjett hvor man har tatt ned utgiftssiden dramatisk. Jeg støtter fortsatt Maridalens Venner. Jeg synes Maridalens Venner gjør en utmerket innsats i det området de jobber i.

Selv om man har ryddet opp i organisasjonsstøtten i statsbudsjettet, kan disse organisasjonene fortsatt søke om midler i statsbudsjettet. Den oppryddingen tror jeg det var på tide at man tok, for støtten har lagt på seg år for år i statsbudsjettet. Da er det viktig at man heller har poster som er søknadsberettigede, hvor organisasjonene kan søke år for år, men Maridalens Venner gjør en fremragende innsats for å pleie kulturvernlandskapet i Maridalen.»

Ola Elvestuen (V): «Jeg synes ikke det er bra når regjeringen kutter disse mindre summene til folk som jobber med å ta vare på natur. Jeg nevnte Maridalens Venner tidligere, som Senterpartiet var veldig for i opposisjon.»

«Så, helt til slutt, må jeg si at det er en feil i forslag nr. 46 fra Venstre. Der skal det stå at det er et tilskudd til Maridalens Venner på 0,8 mill. kr.»

14. Godtgjøring til leder av Maridalens Venner

Brutto årslønn til leder i 2022 var kr 445 730 (eksklusiv arbeidsgiveravgift og administrering av lønn). I tillegg kommer lovpålagt innskuddspensjon og yrkesskadeforsikring.